PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. liepos 1 d.*

Byloje T-288/06

Regionalny Fundusz Gospodarczy S.A. (buvusi *Huta Częstochowa S.A.*), įsteigta Čenstakavoje (Lenkija), atstovaujama advokatų C. Sadkowski ir D. Sałajewski,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą C. Giolito ir A. Stobiecka-Kuik,

atsakovę,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2005 m. liepos 5 d. Komisijos sprendimą 2006/937/EB dėl valstybės pagalbos Nr. C 20/04 (ex NN 25/04) bendrovei *Huta Częstochowa S.A.*

* Proceso kalba: lenkų.

(OL L 366, 2006, p. 1) tiek, kiek tam tikra pagalba juo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka, ir Lenkijos Respublikai nurodyta ją susigrąžinti,

EUROPOS BENDRIJŲ
PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė E. Martins Ribeiro, teisėjai S. Papasavvas ir A. Dittrich (pranešėjas),

posėdžio sekretorė K. Pocheć, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. rugsėjo 4 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 Pagal 1991 m. gruodžio 16 d Europos susitarimo, steigiančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Lenkijos Respublikos asociaciją, Protokolo Nr. 2 dėl EAPB prekių (JO L 348, 1993, p. 2, toliau – Protokolas Nr. 2) 8 straipsnį:

„1. Su šio Susitarimo sklandžiu veikimu yra nesuderinami, jei gali daryti poveikį Bendrijos ir Lenkijos tarpusavio prekybai:

<…>

iii) bet kokia valstybės pagalba, išskyrus atvejus, kai taikomos EAPB sutartyje įtvirtintos leidžiančios nukrypti nuostatos.

<…>

4. Šalys pripažįsta, kad per pirmuosius penkerius metus nuo Susitarimo įsigaliojimo ir nukrypstant nuo 1 dalies iii punkto (Lenkijos Respublikai) suteikiami išimtiniai įgaliojimai, kiek tai susiję su „EAPB plieno“ prekėmis, suteikti valstybės pagalbą restruktūrizavimui, su sąlyga, kad:

— restruktūrizavimo programa bus susijusi su visuotinu Lenkijos pajėgumo racionalizavimu ir mažinimu,

— restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje tokia pagalba ją gavusioms įmonėms padės tapti gyvybingoms įprastinėmis rinkos sąlygomis,

— tokios pagalbos dydis ir intensyvumas bus griežtai apriboti iki būtino tokiam gyvybingumui atkurti lygio ir laipsniškai mažinami.

Asociacijos taryba, atsižvelgusi į ekonominę (Lenkijos Respublikos) situaciją, sprendžia dėl galimybės pratęsti numatytą penkerių metų laikotarpį."

2 2002 m. spalio 23 d. ES–Lenkijos asociacijos tarybos sprendimu Nr. 3/2002, pratęsiančiu Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalyje numatytą laikotarpį (OL L 186, 2003, p. 38), aštuoneriems papildomiems metams, skaičiuojant nuo 1997 m. sausio 1 d., arba iki Lenkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą, buvo pratęstas laikotarpis, per kurį Lenkijos Respublika turėjo išimtinius įgaliojimus, kiek tai susiję su „plieno" prekėmis, suteikti valstybės pagalbą restruktūrizavimui pagal Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalyje numatytas sąlygas. Minėto sprendimo 2 straipsnyje numatyta:

„(Lenkijos Respublika) pateikia Komisijai <…> restruktūrizavimo programą ir verslo planus, kurie atitinka Protokolo (Nr.) 2 8 straipsnio 4 dalyje išvardytus reikalavimus ir kuriuos nacionalinė institucija, atsakinga už valstybės pagalbos priežiūrą (Konkurencijos ir vartotojų apsaugos tarnyba), įvertino ir priėmė."

3 Prie Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų

pridėtu Protokolu Nr. 8 dėl Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo (OL L 236, 2003, p. 948, toliau – Protokolas Nr. 8), nukrypstant nuo bendrųjų su valstybės pagalba susijusių taisyklių, Lenkijos Respublikai buvo leista teikti restruktūrizavimo pagalbą plieno sektoriui pagal restruktūrizavimo plane ir šiame protokole nustatytas sąlygas. Jame numatyta:

„1. Nepaisant EB 87 ir 88 straipsnių, valstybės pagalba, kurią (Lenkijos Respublika) suteikė atskirų Lenkijos plieno pramonės dalių restruktūrizavimui, laikoma suderinama su bendrąja rinka, jeigu:

— Protokolo (Nr. 2) <…> 8 straipsnio 4 dalyje numatytas laikotarpis buvo pratęstas iki įstojimo dienos,

— restruktūrizavimo plane, kuriuo remiantis pirmiau minėto Protokolo galiojimas buvo pratęstas, išdėstytų sąlygų yra laikomasi 2002–2006 m. laikotarpiu,

— yra įvykdytos šiame Protokole išdėstytos sąlygos, ir

— restruktūrizavimui skirta valstybės pagalba nebeteikiama Lenkijos plieno pramonei po įstojimo dienos.

2. <…>

3. Tik bendrovės, kurios išvardytos 1 priede (toliau – bendrovės gavėjos) turi teisę gauti valstybės pagalbą pagal Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo programą.

4. Bendrovė gavėja negali:

a) susijungimo su bendrove, kuri neįtraukta į 1 priedą, atveju – perduoti pagalbos, suteiktos bendrovei gavėjai, teikiamą naudą;

b) perimti bet kokios bendrovės, kuri neįtraukta į 1 priedą ir kuriai paskelbtas bankrotas iki 2006 m. gruodžio 31 d., turtą.

5. <…>

6. Restruktūrizavimo pagalbos, kuri bus suteikiama bendrovėms gavėjoms, dydis nustatomas remiantis pagrindimu, išdėstytu patvirtintame Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo plane ir Tarybos patvirtintuose individualiuose verslo planuose. Tačiau bet kuriuo atveju 1997–2003 m. laikotarpiu suteikta pagalba neturi viršyti bendros 3 387 070 000 PLN sumos.

<…>

(Lenkijos Respublika) neteikia jokios kitos restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos Lenkijos plieno pramonei.

<…>

10. Bet kokiems vėlesniems bendro restruktūrizavimo plano ir individualių planų pakeitimams turi pritarti Komisija ir tam tikrais atvejais Taryba.

<…>

18. Jei monitoringas atskleidžia, kad:

<…>

c) (Lenkijos Respublika) restruktūrizavimo laikotarpiu teikė papildomą įsipareigojimus pažeidžiančią valstybės pagalbą plieno pramonei ir konkrečiai bendrovėms gavėjoms,

šiame Protokole išdėstytos pereinamojo laikotarpio priemonės negalioja.

Komisija imasi reikiamų priemonių, įpareigojančių atitinkamą bendrovę grąžinti bet kokią pagalbą, suteiktą pažeidžiant šiame Protokole išdėstytas sąlygas.“

4 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 7 straipsnio 5 dalyje numatyta:

„Jeigu Komisija nustato, kad pranešime nurodyta pagalba prieštarauja bendrajai rinkai, ji nusprendžia, kad minėtoji pagalba negali būti įgyvendinta <…>“

5 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999 (OL L 140, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 4 t., p. 3), 9 straipsnyje numatyta:

„1. Jei kitaip nenumatyta kokiame nors specialiame sprendime, valstybės pagalbos, suteiktos pažeidžiant Sutarties (EB) 88 straipsnio 3 dalį, susigrąžinimui taikytina palūkanų norma – tai metinė procentinė norma, nustatoma kiekvieniems kalendoriniams metams.

Ji apskaičiuojama remiantis penkerių metų rugsėjį, spalį ir lapkritį buvusių tarpbankinių apsikeitimo sandorių palūkanų normų vidurkiu, padidinus 75 baziniais punktais. Deramai pagrįstais atvejais Komisija vienai ir kelioms valstybėms narėms gali padidinti normą daugiau kaip 75 baziniais punktais.

<…>

4. Nesant patikimų arba lygiaverčių duomenų, arba išimtiniais atvejais Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkama valstybe nare (valstybėmis narėmis), gali nustatyti valstybės pagalbos susigrąžinimo palūkanų normą vienai ar kelioms valstybėms narėms, taikydama skirtingą metodą ir remdamasi savo turima informacija.“

6 Dėl palūkanų normos taikymo ypatumų minėto reglamento 11 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Palūkanų norma taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms iki tos dienos, kai pagalba bus susigrąžinta. Nuo susikaupusių palūkanų ankstesniaisiais metais skaičiuojamos palūkanos kiekvienais vėlesniaisiais metais.“

Faktinės bylos aplinkybės

7 Ši byla susijusi su Lenkijos plieno gamintojo *Huta Częstochowa S.A*. (toliau – *HCz*) restruktūrizavimu. *HCz* restruktūrizavimas buvo vykdomas 2002–2005 m. laikotarpiu. Šiuo tikslu *HCz* turtas buvo perduotas naujoms bendrovėms:

— 2002 m. buvo įkurta *Huta Stali Częstochowa sp. z o.o.* (toliau – *HSCz*) tam, kad tęstų *HCz* vykdytą plieno gamybą. *HSCz* iš administratoriaus išsinuomojo *HCz* gamybos įrangą ir perėmė didžiąją dalį darbuotojų. *HSCz* patronuojanti bendrovė buvo *Towarzystwo Finansowe SILESIA sp. z o.o.* (toliau – *TFS*), kuri visiškai priklausė Lenkijos iždui,

— 2004 m. buvo įsteigtos bendrovės *Majątek Hutniczy sp. z o.o.* (toliau – *MH*) ir *Majątek Hutniczy Plus* (toliau – *MH Plus*). Visas jų akcinis kapitalas priklausė *HCz*. *MH* buvo perduotas su plieno pramone susijęs *HCz* turtas, o *MH Plus* perduotas tam tikras kitas gamybai būtinas turtas,

— su gamyba nesusijęs turtas (vadinamas su plieno pramone nesusijusiu turtu) ir elektros įmonė *Elsen* buvo perduoti bendrovei *Operator ARP sp. z o.o.*, kuri priklauso nuo *Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.* (Lenkijos iždui priklausanti pramoninės plėtros agentūra) tam, kad būtų grąžinti viešojo sektoriaus įsiskolinimai, susiję su restruktūrizavimu (mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos).

8 2004 m. gegužės 19 d. laišku Komisija informavo Lenkijos Respubliką apie tai, kad nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl plieno gamintojui *HCz* suteiktos restruktūrizavimo pagalbos. Šis sprendimas 2004 m. rugpjūčio 12 d. paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 204, p. 6, toliau – sprendimas pradėti procedūrą) ta kalba, kuria jis buvo priimtas (lenkų), pateikiant santraukas kitomis oficialiosiomis kalbomis. Komisija visas suinteresuotąsias šalis paragino pateikti pastabas dėl sprendime pradėti procedūrą nurodytų faktinių aplinkybių ir teisinės analizės. Pastabas jai pateikė Lenkijos Respublika ir keturios suinteresuotosios šalys.

9 Pasibaigus procedūrai Komisija padarė išvadą, kad, priešingai pirminėms abejonėms, priemonės, kuriomis siekiama restruktūrizuoti *HCz* pagal *Ustawa o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy* (2002 m. spalio 30 d. Įstatymas dėl valstybės pagalbos įmonėms, ypač svarbioms darbo rinkai, Dz. U. Nr. 213, poz.1800, su pakeitimais) nuostatas, nėra valstybės pagalba pagal EB 87 straipsnio 1 dalį. Tačiau Komisija manė, kad *HCz* pasinaudojo įvairia valstybės pagalba 1997–2002 m. laikotarpiu. Komisija padarė išvadą, kad ši pagalba buvo iš dalies suderinama su bendrąja rinka, bet pareikalavo susigrąžinti tą jos dalį, kurią ji laikė nesuderinama su bendrąja rinka, t. y. 19 699 452 Lenkijos zlotų (PLN) sumą (toliau – ginčijama pagalba).

10 2005 m. liepos 5 d. Komisija priėmė Sprendimą 2006/937/EB dėl valstybės pagalbos Nr. C 20/04 (ex NN 25/04) bendrovei *HCz* (OL L 366, 2006, p. 1, toliau – sprendimas). Sprendimo 3 straipsnyje numatyta:

„1. 19 699 452 PLN valstybės pagalba, kurią (Lenkijos Respublika) skyrė bendrovei (*HCz*) nuo 1997 m. iki 2002 m. gegužės mėn., kaip pagalbą veiklai ir pagalbą užimtumui restruktūrizuoti, neatitinka bendrosios rinkos principų.

2. (Lenkijos Respublika) pasinaudos visomis galimybėmis, kad bendrovė (*HCz*), Regioninis ūkio fondas, (MH) ir (operatorius) grąžintų neteisėtai bendrovei (*HCz*) skirtą pagalbą, apie kurią kalbama pirmojoje pastraipoje. Visos šios bendrovės bendrai atsako už šios pagalbos grąžinimą.

Pagalbos grąžinimas turi būti pradėtas nedelsiant pagal šalies teisės procedūras su sąlyga, kad jos leidžia nedelsiant ir sėkmingai vykdyti šį sprendimą. Grąžintinai sumai taip pat priklauso palūkanos už laikotarpį nuo pagalbos skyrimo bendrovei (*HCz*) iki jos grąžinimo. Palūkanos bus priskaičiuotos pagal <…> Reglamento Nr. 794/2004 V skyrių.

3. <…>“

11 Pagal 2005 m. rugsėjo 30 d. Sutartį, įsigaliojusią 2005 m. spalio 7 d., *ISD Polska sp. z o.o.* (tuomet žinoma pavadinimu *ZPD Steel sp. z o.o.*, toliau – *ISD*), kuri visiškai priklauso patronuojančiai bendrovei *Industrial Union of Donbass Corp.*, iš *HCz* nupirko visas *MH*

ir *MH Plus* akcijas bei dešimt likusių *HCz* dukterinių bendrovių. Kita 2005 m. rugsėjo 30 d. Sutartimi, įsigaliojusia 2005 m. spalio 7 d., *ISD* iš *Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o.* nusipirko visas *HSCz* akcijas. Taigi *ISD* tapo *HSCz*, *MH*, *MH Plus* ir dešimties kitų *HCz* dukterinių bendrovių savininke.

12 Po pardavimo *HCz* pavadinimas buvo pakeistas į *Regionalny Fundusz Gospodarczy S.A*. (toliau – ieškovė). Ieškovė vis dar visiškai priklauso Lenkijos iždui, tačiau turi tik tam tikrą nekilnojamąjį turtą, nesusijusį su plieno pramone.

13 2006 m. vasario 17 d. laišku Komisija Lenkijos institucijų paprašė nurodyti palūkanų normą, taikomą ginčytinai pagalbai, kurią turi grąžinti sprendimo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyti solidariai atsakingi skolininkai. 2006 m. kovo 13 d. atsakyme Lenkijos institucijos pasiūlė sugrąžintinai sumai taikytiną palūkanų normą ir palūkanų atskaičiavimo metodą. Jos visų pirma pasiūlė dėl 1997–1999 m. laikotarpio remtis Lenkijos iždo įsipareigojimams taikoma penkerių metų fiksuota palūkanų norma, išreikšta PLN, o dėl laikotarpio nuo 2000 m. iki Lenkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą – šiems įsipareigojimams taikoma dešimties metų fiksuota palūkanų norma. Be to, atsižvelgiant į tuometinę Lenkijos kapitalo rinkų situaciją, kuriai būdingos labai didelės, tačiau greitai mažėjančios palūkanų normos, jos paprašė, kad šios palūkanų normos kasmet būtų atnaujinamos ir kad palūkanos nebūtų skaičiuojamos sudėtiniu būdu.

14 2006 m. birželio 7 d. Lenkijos institucijoms skirtame laiške Komisija konstatavo, kad grąžintinai ginčijamai pagalbai viso susijusio laikotarpio atžvilgiu reikia taikyti Lenkijos iždo įsipareigojimams taikomą penkerių metų fiksuotą palūkanų normą, išreikštą PLN ir kad, remiantis Reglamento Nr. 794/2004 11 straipsnio 2 dalimi, ši palūkanų norma turi būti taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms.

Procesas ir šalių reikalavimai

15 Ieškovė šią bylą pradėjo ieškiniu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2006 m. spalio 18 dieną.

16 Atskiru dokumentu, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo tą pačią dieną, ieškovė pagal EB 242 straipsnį pateikė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones, siekdama sustabdyti sprendimo 3 straipsnio vykdymą. 2006 m. gruodžio 13 d. Nutartimi Pirmosios instancijos teismo pirmininkas atmetė šį prašymą kaip nepriimtiną.

17 Iš dalies atnaujinus Pirmosios instancijos teismo sudėtį, byla buvo paskirta naujam teisėjui pranešėjui. Paskui šis teisėjas buvo priskirtas aštuntajai kolegijai, kuriai atitinkamai paskirta ši byla.

18 Kadangi ieškovė per nustatytą terminą, kuris pasibaigė 2007 m. kovo 16 d., nepateikė dubliko, jis nebuvo pridėtas prie bylos medžiagos.

19 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (aštuntoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį, pateikti šalims tam tikrus klausimus raštu ir paprašė Komisijos pateikti tam tikrus dokumentus. Šalys per nustatytą terminą prašymą įvykdė.

20 Per 2008 m. rugsėjo 4 d. posėdį išklausytos šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

21 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo panaikinti sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą.

22 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną,

— nepatenkinus pirmojo reikalavimo, atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

Dėl priimtinumo

— Šalių argumentai

23 Komisija teigia, kad ieškovė, pažeisdama Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalyje numatytus formalius reikalavimus, nepateikė aiškių ir

tikslių argumentų, kuriais ji grindžia savo kaltinimus, leidžiančių Komisijai pasirengti gynybai, o Pirmosios instancijos teismui vykdyti jos argumentų kontrolę.

24 Savo kaltinimams pagrįsti ieškovė nurodė tik tris bendrus teiginius. Beveik visi ieškinio motyvai buvo išdėstyti Oficialiajame leidinyje paskelbtoje ieškinio santraukoje.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

25 Iš teismų praktikos matyti, kad jei ieškinyje pakankamai aiškiai ir tiksliai yra išdėstyti panaikinimo pagrindai, leidžiantys atsakovui veiksmingai gintis, o Bendrijos teismui vykdyti teisminę kontrolę, ieškinys, kuriuo pradedama byla, atitinka Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmojoje pastraipoje ir Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalie c punkte numatytus minimalius reikalavimus (šiuo klausimu žr. 1994 m. kovo 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hoyer prieš Komisiją*, T-43/91, Rink. VT p. I-A-91 ir II-297, 22 punktą).

26 Todėl nėra pagrindo pripažinti ieškinio nepriimtinu remiantis tuo, kad buvo pažeistas Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punktas tuo atveju, kai ieškinyje trumpai išdėstomi atitinkami pagrindai ir kai nei atsakovui, kuris savo atsiliepime atsakė į ieškinio argumentus, nei Bendrijos teismui nebuvo neįmanoma suprasti šiuo klausimu pateiktų argumentų (žr. 1994 m. birželio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Rijnoudt ir Hocken prieš Komisiją*, T-97/92 ir T-111/92, Rink. VT p. I-A-159 ir II-511, 71 punktą).

27 Be abejo, šiuo atveju ieškinys yra labai lakoniškas. Vis dėlto jis atitinka pirmiau minėtus minimalius reikalavimus. Kaip tai parodo atsiliepime į ieškinį išdėstyti esminiai

argumentai dėl bylos esmės, ieškinys Komisijai suteikė galimybę veiksmingai gintis. Jis taip pat suteikė galimybę Bendrijos teismui vykdyti teisminę kontrolę.

28 Todėl reikia atmesti Komisijos iškeltą pagrindą dėl nepriimtinumo.

Dėl esmės

29 Ieškovė nurodo du ieškinio pagrindus, susijusius, pirma, su EB 87 ir EB 88 straipsnių bei Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsnio 5 dalies pažeidimu ir, antra, su Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalies pažeidimu.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su EB 87 ir EB 88 straipsnių bei Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsnio 5 dalies pažeidimu

— Šalių argumentai

30 Ieškovė teigia, kad EB 87 ir EB 88 straipsniais bei Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsniu leidžiama priimti sprendimą, kuriuo valstybės narės suteikta pagalba pripažįstama nesuderinama su bendrąja rinka, tik dviem atvejais: pirma, kai pagalba buvo suteikta valstybei narei įstojus į Europos Sąjungą ir, antra, kai pagalba, nors ir suteikta iki valstybės narės įstojimo į Europos Sąjungą, yra vis dar taikoma po įstojimo dienos.

31 Ieškovės manymu, atsižvelgiant į tai, kad Lenkijos Respublika į Europos Sąjungą įstojo 2004 m. gegužės 1 d., o sprendimas 1997–2002 m. laikotarpiu suteikti pagalbą *HCz* nebuvo taikomas po Lenkijos Respublikos įstojimo, Komisija neturėjo teisės vertinti, ar ginčijama pagalba buvo suderinama su bendrąja rinka ir todėl neturėjo teisės priimti sprendimo dėl palūkanų apskaičiavimo dėl laikotarpio nuo pagalbos suteikimo *HCz* iki faktinio jos sugrąžinimo. Komisija turėjo tik teisę įpareigoti sumokėti palūkanas nuo 2004 m. gegužės 2 d. (kitos dienos po Stojimo sutarties įsigaliojimo) iki faktinio sumokėjimo dienos.

32 Pagalba, kurią Lenkijos Respublika suteikė 1997–2002 m. laikotarpiu, negalėjo turėti įtakos Bendrijos vidaus prekybai, nes ji buvo susijusi su vienos valstybės, kuri ginčijamos pagalbos suteikimo dieną nebuvo Europos Sąjungos nare, rinka. Be to, ieškovės manymu, Protokolo Nr. 8 1 priede nėra paminėta *HCz* ir todėl didžioji jo nuostatų dalis nėra susijusi su šia bendrove. Galiausiai Protokolu Nr. 8 Komisijos vykdoma kontrolė nėra praplečiama, kad būtų taikoma laikotarpiu iki Lenkijos Respublikos įstojimo.

33 Komisija pirmiausia pabrėžia, kad ji nemato ryšio tarp sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrosios pastraipos ir minėtų kaltinimų. Be to, ji atmeta ieškovės argumentus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

34 Iš pradžių reikia paaiškinti ryšį tarp pirmojo pagrindo ir ieškovės reikalavimų, susijusių tik su sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrąja pastraipa.

35 Pirma, ieškovė teigia, kad nėra įvykdytos EB 87 ir EB 88 straipsniuose numatytos sąlygos, nes faktinių bylos aplinkybių metu Lenkijos Respublika dar nebuvo Europos Sąjungos narė ir Protokolas Nr. 8 nebuvo taikomas. Todėl iš esmės ji ginčija su valstybės pagalba susijusių Bendrijos taisyklių taikymą *ratione temporis* ir *ratione personae*.

36 Antra, ginčijama pagalba buvo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka sprendimo 3 straipsnio 1 dalimi, o ieškovė ginčija tik sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą, susijusią su palūkanų apskaičiavimu.

37 Todėl per teismo posėdį ieškovė buvo paprašyta paaiškinti savo ieškinio ir reikalavimų apimtį. Atsakydama į šį prašymą ji iš esmės nurodė, jog pirmuoju pagrindu ji, be abejo, siekė, kad būtų panaikintas visas sprendimas. Tačiau „dėl politinių priežasčių" jos vadovybė nusprendė prašyti, kad tuo atveju, jei šis pagrindas būtų priimtas, turėtų būti apsiribota sprendimo nuostatos, susijusios su palūkanomis, t. y. sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrosios pastraipos, panaikinimu.

38 Taigi reikia suprasti, jog pirmuoju pagrindu siekiama, kad būtų panaikintos tik palūkanos, mokėtinos už laikotarpį iki Lenkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą.

39 Pirma, dėl su valstybės pagalba susijusių Bendrijos taisyklių taikymo *ratione temporis* šalys neginčija, kad EB 87 ir EB 88 straipsniai iš esmės nėra taikomi iki įstojimo suteiktai pagalbai, kuri nebetaikoma po įstojimo.

40 Tokiomis aplinkybėmis, siekdama pagrįsti savo kompetenciją, Komisija tvirtina, kad Protokolas Nr. 8 yra *lex specialis*. Todėl reikia išnagrinėti, ar Protokolo Nr. 8 nuostatos suteikia Komisijai teisę praplėsti valstybės pagalbos kontrolę ginčijamai pagalbai ir ar šios nuostatos yra pakankamas teisinis pagrindas uždrausti šią pagalbą.

41 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Protokole Nr. 8 pateikiama nuoroda į 1997–2003 m. laikotarpiu suteiktą pagalbą. Juo leidžiama riboto dydžio pagalba restruktūrizavimui, kuri šiam laikotarpiui (t. y. iki Lenkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą) suteikta tam tikroms 1 priede išvardytoms įmonėms, tačiau juo draudžiama bet kokia kita valstybės pagalba plieno pramonės restruktūrizavimui.

42 Protokolo Nr. 8 6 punkto pirmojoje pastraipoje visų pirma numatyta, kad bet kuriuo atveju 1997–2003 m. laikotarpiu suteikta pagalba neturi viršyti bendros 3 387 070 000 PLN sumos. Protokolo Nr. 8 6 punkto trečiojoje pastraipoje patikslinama, kad Lenkijos Respublika neturi teikti jokios kitos restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos Lenkijos plieno pramonei. Taigi, priešingai nei teigia ieškovė, Protokolo Nr. 8 taikymas atgaline data yra įtvirtintas jo 6 punkte, kuriame pateikta nuoroda į 1997–2003 m. laikotarpį.

43 Todėl iš Protokolo Nr. 8 teksto matyti, kad jis yra taikomas pagalbai, suteiktai iki įstojimo. Protokolu Nr. 8 buvo siekiama sukurti suprantamą sistemą, skirtą leisti pagalbą Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimui, o ne tik išvengti, kad pagalbą gaunančios įmonės ją kauptų.

44 Galima daryti išvadą, kad Protokolas Nr. 8 yra *lex specialis* EB 87 ir EB 88 straipsnių atžvilgiu, praplečiantis Komisijos pagal EB sutartį vykdomą valstybės pagalbos kontrolę, kuri taikoma ir pagalbai Lenkijos plieno pramonei restruktūrizuoti 1997–2003 m. laikotarpiu.

45 Antra, dėl su Protokolo Nr. 8 taikymu *ratione personae* susijusio argumento, kad šis protokolas netaikomas 1 priede nepaminėtoms įmonėms, reikia konstatuoti, jog šis protokolas yra susijęs su visa Lenkijos plieno pramone ir taikomas ieškovei, nors ji ten ir nepaminėta. Protokolo Nr. 8 6 straipsnio trečiąja pastraipa ne tik nustatoma bendra pagalbos suma ir draudžiama bet kokia kita joje nenumatyta pagalba; jo 3 punkte aiškiai numatyta, kad tik 1 priede išvardytos įmonės (įmonės gavėjos) gali gauti valstybės pagalbą pagal Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo programą. Jei 1 priede nepaminėta įmonė galėtų, nesumažindama gamybos pajėgumų, pasilikti neriboto dydžio pagalbą restruktūrizavimui, suteiktą iki įstojimo, Protokolas Nr. 8 netektų prasmės.

46 Galiausiai tiek, kiek ieškovė ginčija Protokolo Nr. 8 nuostatas, ieškinys yra nepriimtinas, nes Protokolo Nr. 8 nuostatos yra pirminės teisės dalis.

47 Todėl reikia atmesti pirmąjį ieškinio pagrindą.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalies pažeidimu

— Šalių argumentai

48 Ieškovė kaltina Komisiją sprendime nenustačius ginčijamos pagalbos susigrąžinimui taikytinos palūkanų normos. Nesant Lenkijoje iki jos įstojimo į Europos Sąjungą buvusių tarpbankinių apsikeitimo sandorių penkerių metų palūkanų normos, remiantis Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalimi, Komisija ir Lenkijos Respublika šiuo klausimu turėjo sudaryti susitarimą. Toks susitarimas turėjo atsispindėti ginčijamame

ar kitame Komisijos sprendime, nes tai yra vienintelė priemonė, leidžianti valstybės pagalbą sugrąžinti turintiems ūkio subjektams pareikšti ieškinį dėl esmės palūkanas nustačiusioms institucijoms.

49 Komisija su šiais argumentais nesutinka.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

50 Kadangi ieškovė ginčija sprendime pateiktą palūkanų apskaičiavimo metodą, reikia pažymėti, kad sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrosios pastraipos išvados yra visiškai deklaratyvaus pobūdžio, nes jose tik pateikiama nuoroda į reikšmingas Reglamento Nr. 794/2004 V skyriaus nuostatas. Palūkanų apskaičiavimo metodas yra nustatytas pačiame Reglamente Nr. 794/2004. Tačiau ieškovė nepateikia prieštaravimo dėl šio reglamento teisėtumo.

51 Dėl tariamos būtinybės Komisijai ir Lenkijos Respublikai sudaryti susitarimą reikia pažymėti, kad sprendimo 147 konstatuojamojoje dalyje Komisija aiškiai konstatavo, jog Lenkijoje nesant tarpbankinių apsikeitimo sandorių penkerių metų palūkanų normos laikotarpiu, kai buvo teikiama ginčijama pagalba, šios pagalbos susigrąžinimui taikoma palūkanų norma pagal Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalį turi būti nustatoma remiantis turima informacija apie palūkanų normą, tinkamą šiam laikotarpiui.

52 Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalyje numatyta tik tai, kad susigrąžinimui taikoma palūkanų norma nustatoma „glaudžiai bendradarbiaujant“ su atitinkama valstybe nare, tačiau nereikalaujama „susitarimo“.

53 Šiuo klausimu iš Komisijos ir Lenkijos institucijų susirašinėjimo, kurį Komisija pateikė atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimą, matyti, kad ginčijamos pagalbos susigrąžinimui taikoma palūkanų norma buvo nustatyta „glaudžiai bendradarbiaujant“ su Lenkijos Respublika. 2006 m. kovo 13 d. laiške Lenkijos institucijos pagalbos susigrąžinimui pasiūlė taikyti iždo įsipareigojimams taikomą atitinkamai penkerių ir dešimties metų palūkanų normą. Be to, atsižvelgdamos į tuometinę Lenkijos kapitalo rinkų situaciją, kuriai būdingos labai didelės, tačiau greitai mažėjančios palūkanų normos, jos paprašė, kad šios normos kasmet būtų atnaujinamos ir kad palūkanos nebūtų skaičiuojamos sudėtiniu būdu.

54 Komisija iš esmės sutiko su šiais pasiūlymais. Ji manė, kad dėl nuoseklumo, užuot taikius dvi skirtingas normas visam 1997–2004 m. laikotarpiui, reikia taikyti vieną įsipareigojimams taikomą penkerių metų palūkanų normą. Tačiau nustatydama pagal Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalį taikomą normą Komisija turi tam tikrą diskreciją. Be to, ieškovė neginčijo pasirinkimo taikyti vieną normą.

55 Kalbant apie palūkanų taikymo metodą ir konkrečiai apie palūkanų skaičiavimą sudėtiniu būdu, tiesa, kad Komisija atmetė Lenkijos Respublikos argumentą dėl susikaupusioms palūkanoms skaičiuojamų palūkanų. Tačiau Reglamento Nr. 794/2004 11 straipsnio 2 dalyje aiškiai numatyta, kad palūkanų norma taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms iki tos dienos, kai pagalba bus susigrąžinta, ir kad nuo susikaupusių palūkanų ankstesniaisiais metais skaičiuojamos palūkanos kiekvienais vėlesniaisiais metais. Be to, Reglamento Nr. 794/2004 13 straipsnyje numatyta, kad 9 ir 11 straipsniai taikomi bet kuriam sprendimui dėl susigrąžinimo, apie kurį pranešama po šio reglamento įsigaliojimo. Kadangi Reglamentas Nr. 794/2004 įsigaliojo 2004 m. gegužės mėnesį, jis buvo taikomas priimant sprendimą, todėl Komisija privalėjo nurodyti, kad palūkanos būtų skaičiuojamos sudėtiniu būdu.

56 Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad Lenkijos institucijos pasiūlė ginčijamas orientacines normas, negalima pripažinti, jog Komisija pažeidė savo pareigą glaudžiai

bendradarbiaujant su Lenkijos Respublika nustatyti ginčijamos pagalbos susigrąžinimui taikomą palūkanų normą ar kad ji padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.

57 Galiausiai Komisija neturėjo pareigos sprendime nurodyti ginčijamos pagalbos susigrąžinimui taikomos palūkanų normos, nes ji netgi neprivalėjo tiksliai nustatyti sugrąžintinos pagalbos pagrindinės sumos ir galėjo paprasčiausiai nurodyti metodus, leidžiančius valstybei narei apskaičiuoti pagalbą (šiuo klausimu žr. 2006 m. gegužės 31 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kuwait Petroleum (Nederland) prieš Komisiją*, T-354/99, Rink. p. II-1475, 67 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

58 Galima daryti išvadą, kad reikia atmesti pagrindą, susijusį su Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalies pažeidimu.

59 Kadangi buvo atmesti visi ieškovės nurodyti pagrindai, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

60 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Regionalny Fundusz Gospodarczy S.A.* bylinėjimosi išlaidas.

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Paskelbta 2009 m. liepos 1 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Teisinis pagrindas . . . II - 2251

Faktinės bylos aplinkybės . . . II - 2258

Procesas ir šalių reikalavimai . . . II - 2262

Dėl teisės . . . II - 2263

Dėl priimtinumo . . . II - 2263

Šalių argumentai . . . II - 2263

Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . II - 2264

Dėl esmės . . . II - 2265

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su EB 87 ir EB 88 straipsnių bei Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsnio 5 dalies pažeidimu . . . II - 2265

— Šalių argumentai . . . II - 2265

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . II - 2266

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalies pažeidimu . . . II - 2269

— Šalių argumentai . . . II - 2269

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . II - 2270

Dėl bylinėjimosi išlaidų . . . II - 2272